

Guia docent

2301217 - RFICD - Disseny de Circuits Integrats de Radiofreqüència

Última modificació: 18/03/2024

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona

Unitat que imparteix: 710 - EEL - Departament d'Enginyeria Electrònica.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ENGINYERIA DE SEMICONDUCTORS I DISSENY MICROELECTRÒNIC (Pla 2024).
(Assignatura optativa).

Curs: 2024

Crèdits ECTS: 4.0

Idiomes: Anglès

PROFESSORAT

Professorat responsable: Consultar aquí / See here:
<https://telecos.upc.edu/ca/curs-actual/coordinadors-i-professorat>

Altres: Consultar aquí / See here:
<https://telecos.upc.edu/ca/curs-actual/coordinadors-i-professorat>

CAPACITATS PRÈVIES

Conceptes bàsics sobre representació de senyals en el domini temporal i freqüencial. Modulacions (concepte, tipus). Anàlisi i disseny de circuits CMOS analògics (gran senyal i petit senyal), compromisos bàsics de disseny. Soroll i distorsió en circuits CMOS. Entorn de disseny Cadence Virtuoso.

METODOLOGIES DOCENTS

- Classe explicativa
- Treballs pràctics de laboratori
- Treball individual (a distància)
- Exercicis
- Proves escrites

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

1. Conèixer les principals arquitectures de transmissors i receptors en sistemes de comunicacions per radiofreqüència (RF), comprendre'n la funcionalitat, les figures de mèrit i els principals requisits.
2. Conèixer les solucions circuitals bàsiques per als diferents blocs que es troben en receptors i transmissors de RF (amplificadors de baix soroll, amplificadors de potència, oscil·ladors controlats per tensió, sintetitzadors de freqüència, mescladors) i ser capaços de dissenyar-los en tecnologies microelectròniques, principalment CMOS.
3. Utilitzar eines EDA per dissenyar, analitzar i avaluar el rendiment i les figures de mèrit dels circuits de RF.
4. Identificar els requisits fonamentals d'una tecnologia integrada per ser utilitzada en un context de RF. Conèixer les característiques desitjades i el comportament real a RF de components actius i passius en una tecnologia integrada, en particular CMOS.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	18,0	18.00
Hores aprenentatge autònom	70,0	70.00
Hores grup petit	12,0	12.00

Dedicació total: 100 h

CONTINGUTS

1. Introducció als Circuits Integrats de RadioFreqüència (RFIC's)

Descripció:

Estat de l'art, característiques principals, tendències de rendiment. Comparació tecnològica de RFIC, MMIC i HMIC. Reptes i oportunitats en el disseny de RFIC/MMIC.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

2. Arquitectures de transceptors de RF

Descripció:

Tècniques d'accés múltiple. Arquitectures de receptors i transmissors (heterodina, conversió directa, rebuig d'imatge, baixa FI). Filtrat de banda (RF) i filtrat de canal.

Dedicació: 2h

Grup gran/Teoria: 2h

3. Paràmetres fonamentals i figures de mèrit en receptors i transmissors de RF

Descripció:

Conceptes i definicions de potència, ACPR, sensibilitat, guany, soroll, linealitat. Link budget. Relació entre les especificacions d'un estàndard de comunicacions RF i les figures de mèrit en receptors i transmissors. Budget analysis.

Dedicació: 2h 30m

Grup gran/Teoria: 2h 30m

4. Tecnologia microelectrònica per RF

Descripció:

MOS per RF: característiques físiques, models, f_T i f_{max} . Components passius integrats per a RF: inductors, condensadors, varactors, línies de transmissió. Fonts de soroll, models.

Dedicació: 1h

Grup gran/Teoria: 1h

5. Amplificadors de Baix Soroll (LNA)

Descripció:

Adaptació per potència per soroll. Amplificadors de banda estreta: metodologia d'anàlisi i disseny. Amplificadors de banda ampla.

Dedicació: 6h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup petit/Laboratori: 3h

6. Oscil·ladors Controlats per Tensió (VCO)

Descripció:

Figures de mèrit. Efectes del soroll de fase i dels espuris en la recepció del senyal. Solucions basades en circuits ressonants: Colpitts, LC-NMOS i LC-CMOS. VCOs en quadratura (QVCOs).

Dedicació: 5h 30m

Grup gran/Teoria: 2h 30m

Grup petit/Laboratori: 3h

7. Introducció als Sintetitzadors de Freqüència (FS)

Descripció:

Figures de mèrit. Concepte de síntesi de freqüències mitjançant un llaç de fase. PLL tipus II: descripció, característiques principals, resposta dinàmica. Sintetitzador de freqüència N-integer. Implementacions típiques dels circuits divisor de freqüència, detector de fase i bomba de càrrega.

Dedicació: 1h 30m

Grup gran/Teoria: 1h 30m

8. Mescladors

Descripció:

Mescladors actius: simple-balancejat i doble-balancejat. Mescladors passius, de polifase.

Dedicació: 5h 30m

Grup gran/Teoria: 2h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 3h

9. Amplificadors de Potència (PA)

Descripció:

Disseny d'amplificadors de potència per a alta eficiència. Tècniques load-pull. Anàlisi i disseny d'un amplificador de potència de classe F.

Dedicació: 5h

Grup gran/Teoria: 5h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

- Treball de laboratori: 35%
- Exercicis i problemes: 25%
- Examen final escrit: 40%

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Razavi, Behzad. RF microelectronics. 2nd edition. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education International, 2012. ISBN 9780137134731.
- Lee, Tom H. The design of CMOS radio-frequency integrated circuits. 2nd edition. Cambridge [etc.]: Cambridge University Press, 2004. ISBN 0521835399.
- Cripps, Steve C. RF Power Amplifiers for Wireless Communications. 2nd ed. Boston, MA: Artech House, 2006. ISBN 1596930187.
- Pozar, David M.. Microwave and RF Design of Wireless Systems. 1st Edition. Wiley, 2000. ISBN 978-0471322825.

RECURSOS

Altres recursos:

Diapositives del curs, exercicis, tutorials i guies de les pràctiques de laboratori disponibles a través del campus virtual Atenea.